

KIEDYKOLWIEK (68) *pron*

W pisowni rozłącznej (9); rozdzielone innym wyrazem lub częstką wyrazową (5).

Oba e oraz o jasne.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVIII – XIX w.

Zaimek przysłówkowy, zastępuje określenie czasu:

1. Względny w funkcji spójnika (36) :

A. Wprowadza zdanie czasowe (33) :

a. Zdanie czasowe równoczesne z odcieniem uogólnienia: zawsze, każdej chwili, bez względu na to kiedy (9) : *LibLeg* 8/161; *á śmierć kiedykolwiek przidzie łagodnie iá mamy przypuścić KwiatKsiąż M4v; á ząwždy gotowi iá/ kiedy ich kolwiek Pan ich [...] ząwoła/ ná ony wdzyęczne gody kroleństwá niebyeŝkiego RejPos* 6v, 193v; *RejZwierc* 166; *CzechEp* 147; *Kiedykolwiek [cum] poydę do Hifzpaniey/ ípodziewam íię że támtędy idąc wyźrzę was WujNT Rom* 15/24.

Szereg: »gdzie i kiedykolwiek« (1): *będąc gotowym opuścić ie gdzie y kiedykolwiek/ wola zakomi Bożego będzie potrzebę vkázowáá WysKaz* 6.

Z trybem przypuszczającym z podwójną końcówką -by (1): *Ale kiedybykolwiek dziedzić onęgo imięnia chciáby íumme głowy ábo ran [...] zápłacić y odłóżyć polsélsorowi [!]/ powinien ten to possessor pieniądze tákowéż íwoié wzić SarnStat* 1168.

b. Zdanie czasowe z odcieniem warunku: ilekroć; quandocunque JanStat (24) : *KrowObr* 191v; *kiedykolwiek był niepokoy ten kościół [Janusów] był otwarty. BielKron* 101, 391v; *KochSat* A4; *GórnDworz* Bb7; *WujJudConf* 110; *kiedykolwiek ítrách mię iáki zeymie/ Tobie ia/ o pánie mój/ vfam vprzeymie KochPs* 82, 151; *SarnStat* 633, 1055.

Połączenia: »kiedykolwiek ... i« (1): *kiedj kolwyek przyacziela náfczego possila zadayacz was o tho zebi czy poddany yego bíly widany. y wi przyacziel nasz niechczecie ych widawacz LibLeg* 11/66v.

»kiedykolwiek jedno« (1): *iż kiedykolwiek iedno Rzymńką wiárę pomieniono/ nie inśzą rozumiano/ iedno powízechną/ zdrową/ chrześcijáńńką wiárę. ReszList* 190.

»kiedykolwiek ... tedy« (1): *kiedykolwiek dziecię kąpią/ tedy ma być warzono ziele w wodzie. FalZioł* V 41.

»kiedykolwiek ... tedy ząwždy« (1): *iż kiedykolwiek ząwołamy k niemu/ tedy on nas ząwždy iáńkáwie á miłóściwie pociefzyć będzie raczył. RejPos* 45.

»kiedykolwiek ... ząwždy, ząw(ż)dy ... kiedykolwiek« (7 : 2): *KrowObr* 46v; *Kiedykolwiek íeft wypráwá woienna Tnrecka przeciw Krześcíanom/ ząwždy Mángowie kupcy idą w towarzysztwie z Turki BielKron* 261v; *GórnDworz* S3, Bb6v; *RejZwierc* 257v; *KochPs* 5, 82; *SkarŻyw* 159; *KochWr* 41.

Frazy: »kiedykolwiek zachcecie« (1): *y kiedykolwiek záchcecie [cum volueritis]/ możecie im dobrze czynić WujNT Mar* 14/7.

»kiedykolwiek mogą« (1): *Abowiem náyduią íie tácy drudzy/ ktorzy mnimáią/ áby tho byłá powinna rzecz/ ząwdy czknać kiedykolwiek mogą GórnDworz* S3.

Szereg: »kiedy gdziekolwiek« (1): *kiedy y gdzie kolwiek wyrzáá krzyż/ ząwždy y wnawiętfzey trudności vpadwízy klániáá íię. SkarŻyw* 159.

B. Wprowadza zdanie warunkowe; warunek rzeczywisty (3) :

Polączenie: »kiedykolwiek ... tedy« (3): ktoremu wrzędowi [...] áni podobna rzecz áby miał Dworzánin dofyć czynić: á kiedykolwiek mu íprofta/ tedy przedię nie tym przezwiłkiem Dworzánin/ názwan być ma. *GórnDworz* Kk, Kk3; *SarnStat* 907.

2. Uogólniający: obojętnie kiedy, kiedyś w ogóle (5) : jż gdy nędzny Człowiek Nawroczy fyę kiedykolwiek A skłónj fię wiernie kumnie Znaydzie zawždy łalkę vmnie. *RejKup* Dd; *RejPos* 340; A ktoby też śmiał kiedykolwiek rzućić lie ná ten łkarb połpolity/ [...] tákowy káždy tąłz winą *peculatus* będzie karan. *SarnStat* 365, 151.

Szereg: »jakokolwiek, kiedykolwiek« (1): á wżyfłkié dárowánia [...] z którýkolwiek przyczyny vczynioné [...] iákokółwiek kiedykolwiek [...], ábo którýmkolwiek potwiérdzeniem vmocnioné: tedy tákové nic temu ftánowieniu nie máią przelškádzác *SarnStat* 1088.

3. Nieokreślony: kiedyś; quadoeunquae Mącz (27) :

a. W bliżej nie określonej przeszłości (3) :

α. Dawniej (2) : bo widzi ze trzeba mu tego aby ci byli znizeni, ktorzy mu kiedykolwiek resistere. *ActReg* 117; *SarnStat* 417.

β. Niedawno (1) :

Polączenie: »wždy kiedykolwiek« (1): áby [...] w tę drógę którą przodkowie iego przed láty ízukáli y którą teraz záledwie iuz wždy kiedykolwiek vpádkiem Węgierfkiey ziemie sobie otwórzyl/ vdác y kończyć iá mógl. *OrzJan* 85.

b. W bliżej nie określonej przyszłości (23) : Czemu to ciężko ma być/ co kiedykolwiek przyść musi? *SkarŻyw* 196; *CzechEp* 228; iż tho iuz ftánie zá moię włafną y odpowiedz y íprawę/ ktoram zdawná myślił był kiedykolwiek [...] vczynić. *CzechEpPORz* *4v; *ReszPrz* 39; á ty kiedykolwlek [!] náwroćiwłzy fię: potwierdzay brácią twoię. *LatHar* 718; *WysKaz* 26.

α. W znaczeniu: nigdy; w zdaniu zaprzeczonym (1) : Niewątpże tedy y ty w tem Therfyto/ żeby y twoie íromoty y háńby [...] niemiály kiedykolwiek [*aliquando*] ná iášnią fię pokázác. *ModrzBaz* 40v.

β. W funkcji zbliżonej do partykuóy, występuje w zdaniach dotyczących sytuacji (zwykle pożądaných) zrealizowanych po długim oczekiwaniu: w końcu, nareszcie (12) : *CzechEp* 27, 111; *Ze/* co im zázdrość wymię/ Bóg nágrádzác będzie/ A cnotá kiedykolwiek mieyfce íwe ośiędzie. *KochPieś* 44; *LatHar* 578; Obácmyłz fię kiedykolwiek dla Páná Bogá *VotSzl* B3, B2v, B4.

Polączenie: »wždy. kiedykolwiek« (5): *CzechEp* 27, 424; *ActReg* 148; áby té díputáciae tákie miály wždy kiedykolwiek [...] koniec iáki *OrzJan* 129, 127.

γ. W zdaniu zaprzeczonym życzącym; funkcja zbliżona do partykuły podkreślającej obawę przed realizacją (4) : wżákże fię trzebá obáwác/ áby fię oná waśń záftárzáła kiedykolwiek [*temporibus*] ku ízkodzie Rzeczypołpolitey niewywarłá *ModrzBaz* 77; Oświeć oczy moie Pánie/ ábym fię kiedykolwiek nie zdrzymał ínem śmierć *LatHar* 52, 238, 613.

** Bez wystarczającego kontekstu (1) : *Quandocunquae* adverb. *Kiedikółwiek/ álbo kiedyfz tedyfz. Mącz* 338a.

Cf KIEDYKOLE, KIEDYKOLI, **KIEDYKOLWIE**

AL, KW